

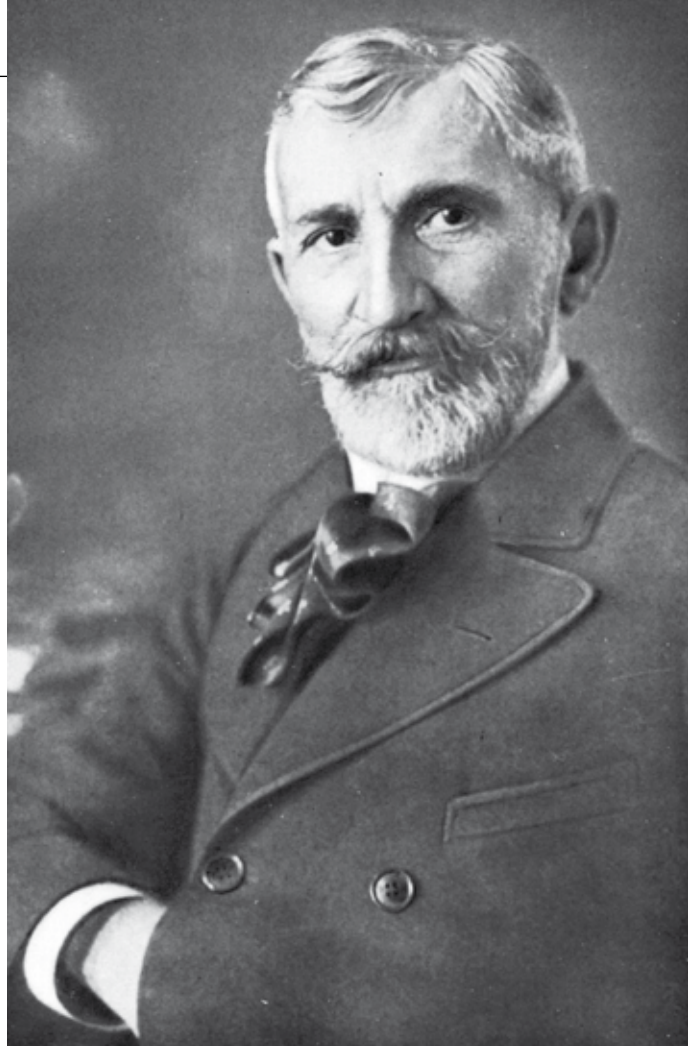
A magyar népmese napja

A népmese napját először 2005. szeptember 30-án, *Benedek Elek* születésének évfordulóján rendezték meg. Azóta minden évben nagy siker övezi országshozza a rendezvényt. A fővárosban idén a Várkert Bazárban gyűltek össze kicsik és nagyok, hogy együtt ünnepelhessék a magyar népmeséket. A *Mátyás király-émlékév* kapcsán bemutatták a *Pennaforogatók Mátyás király udvarában* című vándorkiállítását is, amely fiatal művészek színes illusztrációi révén eleveníti fel a Mátyás király korabeli népmesék és legendák világát. A Magyar Olvasástársaság pedig az Országos Széchényi Könyvtárban szeptember 28–29-e között rendezte meg a XIV. országos népmese-konferenciát *Az „igazságos” mesék* címmel. A szervezők célja az volt, hogy a konferencia a találkozás, a tanácskozás, a támogatás és a szakmaközi összefogás helye legyen, amely az egymást tisztelő szakmai közösség s a közönség számára közel hozza a meseműveltség kincseit.

A konferencia legfőbb témája a 2018-as év központi alakja, Mátyás király volt, mivel ebben az évben ünnepeljük születésének 575. évfordulóját. A szervezők elmondása szerint: „Mesebeli szellemi, lelki és kulturális örökségünk egyik jeles példája Mátyás királyunk alakja, aki csalafinta, igazságos és kalandos események hőse lett meséinkben. Hozzá alakítottak vagy alkottak meséket, melyek szerint nyitott szemmel és szívvel járt a nép között, ahogy napjaink mesemondói is. A Mátyás-történeteket – legyenek azok mondák vagy mesék – ma is játsszuk, meséljük, éljük.”

Az idei konferencia témája a mese sokszínűsége volt – a bábos, a drámapedagógus és a történetmesélő mesemondók interpretációjában. A konferencián felléptek az *Ipolyi Arnold mesemondóverseny* mesemondói is. Előadók és témák: *Zalka Csenge Virág*: Világot járt mesemondó. *Láposi Terka*: Népmese és bábjáték, avagy „minden jelek előtti nyelv emlékei” a mesés és a bábuval való játék kapcsolatában. *Mikulás Ferenc*: Mesék a képernyőn „Magyar népmesék – Mesék Mátyás királyról”. *Domokos Mariann*: Népmesék ponyvanyomtatványokon. *Kriza Ildikó*: Mátyás király esete a törökökkel a néphagyomány szemszögéből. *Varga Norbert*: Az Ipolyi Arnold Népmesemondó Verseny hagyományközvetítő szerepe. ♦♦

Ugry Szabina

BENEDEK ELEK

Benedek Elek (1859–1929) bölcsésztanulmányait Székelyudvarhelyen, majd Budapesten végezte. Diákkorában néprajzi gyűjtőútra ment Sebesi Jóbbal. Újságíró lett: a Budapesti Hírlap és más lapok munkatársaként dolgozott. 1887-ben a nagyajtai kerület országgyűlési képviselővé választotta. 1892-ig töltötte be ezt a tisztséget. Egy ideig Szabadelvű párti volt, majd a Nemzeti Párthoz csatlakozott. Képviselőházi beszédeiben az ifjúsági irodalommal, a népköltéssel és a népnyelv, valamint a közoktatás kérdéseivel foglalkozott.

Napilapokat és folyóiratokat szerkesztett: *Magyarság* (1901–02); *Magyar Világ* (1902–03); *Magyar Kritika* (1897–99); *Nemzeti Iskola* (1890–1905); *Néptanítók Lapja* (1907–09). Emellett számos lapban publikált álnéven, ezekből ad közre válogatást a kétkötetes *Az ismeretlen Benedek Elek* című munka.

1889-ben részt vállalt a Pósa Lajos által indított első irodalmi értékű, hazafias szellemű gyermeklap, *Az Én Újságom* szerkesztésében, Sebők Zsigmonddal együtt szerkesztője volt a Jó Pajtás gyermeklapnak. 1890-ben belépett a Demokratia nevű szabadkőműves páholyba. Ifjúsági könyvsorozatot szerkesztett: *Kis Könyvtár*, amelynek folytatása *B. E. kis könyvtára* címmel jelent meg. 1900-ban a Kisfaludy Társaságnak is tagjává vált. Az ifjúság számára készült meseátdolgozásait tartalmazó *Ezüst Mesekönyv* és *Arany Mesekönyv* – amelyek főként az *Az Ezeregyéjszaka* meséinek és a Grimm fivérek meséinek átiratai voltak – tucatnyi új kiadásával, újabb átdolgozásaival évtizedeken át a legfőbb és legjobb magyar mesekönyvek voltak. Verseket, színdarabokat, leányregényeket, történelmi és irodalomtörténeti műveket is írt.

1921-ben hazatért a trianoni békeszerződés által Romániához csatolt Kisbaconba, és ott élt haláláig, ahol példaképe, szervezője volt a szárnyait bontogató romániai magyar kalákásoknak, és a *Cimbora* című ifjúsági lapot szerkesztette. Mint meseíró, a magyar gyermekirodalom egyik megteremtője. Ifjúsági írásaival, szerkesztői működésével az élen járó pedagógusok között foglal helyet. ♦♦

Forró Ágnes és Karda Zenkó képei, *Pennaforogatók Mátyás király udvarában* kiállítása